

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **V. P.**, narozený dne x
státní příslušností x
bytem v ČR: x
zastoupený Mgr. Lenkou Šrámkovou, advokátkou
sídlem Aloise Jiráska 1367/1, 415 01 Teplice

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2020 č. j. OAM-485/ZA-ZA12-VL14-2020

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 11. 12. 2020 č. j. OAM-485/ZA-ZA12-VL14-2020 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce ve své žalobě namítal, že se domnívá, že mu měla být na základě ust. § 12 zákona o azylu mezinárodní ochrana udělena, protože naplňuje podmínky a na území Ukrajiny hrozí nebezpečí a zcela oprávněně se obává o svůj život. Žalovaný měl také pochybit, když

neprovedl žalobcem navržené důkazy. Měl za to, že rozhodnutí je nepřiměřeným zásahem do jeho soukromého a rodinného života.

3. Žalovaný se ve svém vyjádření k žalobě podrobně zaobíral žalobními námitkami žalobce, kdy měl za to, že žalobci bylo umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, případně doplnit další důkazy, ale žalobce tuto možnost nevyužil. Dále konstatoval, že potíže žalobce se soukromými osobami nejsou azylově relevantní a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
5. Správní spis pak obsahuje následující pro danou věc podstatné dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 28. 7. 2020, protokol o pohovoru ze dne 6. 8. 2020, žalobou napadené rozhodnutí ze dne 11. 12. 2020 č. j. OAM-485/ZA-ZA12-VL14-2020.
6. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce dne 28. 7. 2020 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Ke své žádosti uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny a ukrajinské národnosti, pravoslavného vyznání a v letech 2011-2014 byl členem x. Je ženatý a má syna, jako poslední místo bydliště označil x. Na Ukrajině má dům, ve kterém v současné době žije jeho manželka se synem. Ve vlasti byl naposledy dne 8. 3. 2020, do České republiky přicestoval na základě bezvízového styku autobusem přes Slovensko. O udělení mezinárodní ochrany již žádal v České republice, a to v letech 2018 a 2019 pod příjmením x. Jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že jednomu ekologickému aktivistovi sdělil, že v místě, kde bydlel, došlo k velkému a nezákonnému pokácení lesa. Lidé, kteří dřevo nelegálně těžili, si nyní chtějí vylít zlost na žalobci.
7. Při pohovoru dne 6. 8. 2020 žalobce doplnil, že k uvedenému problému s těžbou lesa došlo v roce 2020. K žalobci se doneslo, že těžaři si na jeho osobě chtějí vylít zlost. Přišli za ním domů a řekli mu, že se postarají, aby ve vězení skončil dříve než oni. Policie se celou věcí nyní zabývá, je to i u soudu, ale soudní řízení zatím běží. On sám nebyl z ničeho obviněn a neměl žádné problémy se státní správou, policií, soudy a armádou. V České republice byl několikrát zadržen za falšování dokladů. V březnu roku 2020 přicestoval do České republiky, protože zde má dva bratrance, a také kvůli obavám z výhružek od těžařů. Uvedl, že potřebuje pracovat a na Ukrajině není práce.
8. Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 12. 2020 č. j. OAM-485/ZA-ZA12-VL14-2020 žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. §§ 12 – 14b zákona o azylu.
9. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
10. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
11. Podle ust. § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*

12. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
13. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
14. Soud úvodem připomíná, že pouhý výčet zákonných ustanovení, které měl žalovaný dle žalobce porušit, nelze považovat za žalobní body (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018 č. j. 6 Azs 88/2018-38, kde je s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 uvedeno, že výčet zákonných ustanovení, s nimiž má být napadené rozhodnutí dle názoru žalobce v rozporu, nelze považovat za žalobní body).
15. Zdejší soud se nemohl ztotožnit s námitkami žalobce, žalovaný se na str. 4 až 6 napadeného rozhodnutí podrobně zabýval tím, zda jsou dány důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Vyjádřil se ke všem skutečnostem, které žalobce uvedl při svém pohovoru, k důvodům, pro které podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. Uzavřel, že nebylo zjištěno, že by žalobce byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že by měl odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Městský soud v Praze se s hodnocením žalovaného ztotožňuje a plně na něj odkazuje. Žalovaný také správně poznamenal, že žalobce ve svých výpovědích ani jednou neuvedl případ, kdy by vůči jeho osobě došlo k jednání, které by se dalo považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu.
16. Podle zdejšího soudu z okolností případu plyne, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany účelově, veden především snahou o legalizaci svého pobytu v České republice. Městský soud v Praze tedy odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2018 č. j. 9 Azs 397/2017-66, ve kterém kasační soud uvedl: „*Důvodem, pro který stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu, je jednoznačně snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. O mezinárodní ochranu totiž požádal, až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005 - 43, vyslovil, že „[i]nstitut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu) a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu.“ K obdobným závěrům dospěl také v rozhodnutích ze dne 19. 10. 2006, č. j. 7 Azs 234/2005 – 48; ze dne 12. 10. 2006, č. j. 6 Azs 297/2005 – 53; nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69.“*

17. S ohledem na shora uvedené proto nezbyvá zdejšímu soudu než uzavřít, že žalovaný se ke dni vydání napadeného rozhodnutí vypořádal s žádostí žalobce o udělení mezinárodní ochrany řádně a postupoval v souladu s právními předpisy, když rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.
18. Naproti výše uvedenému však zdejší soud musel při přezkumu napadeného rozhodnutí v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35) zohlednit okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí. Zdejšímu soudu je totiž známo, že od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny po jejím napadení Ruskou federací probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt. Přestože žalobce na tuto skutečnost sám nepoukázal, zdejší soud k ní přihlédl z vlastní iniciativy. Zohlednil přitom závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o mezinárodní ochranu, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu žadatele o mezinárodní ochranu.
19. Zdejší soud má rovněž za to, že v současné době probíhající válečný konflikt na Ukrajině v důsledku jejího napadení Ruskou federací dne 24. 2. 2022 je skutečností dnes již obecně známou (tzv. notoriitou), kterou není třeba dokazovat.
20. Závěry žalovaného o absenci důvodů pro neudělení mezinárodní ochrany tak již s ohledem na aktuální situaci neobstojí a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, bude vyžadovat rozsáhlé doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].
21. Podle zdejšího soudu by totiž návrat žalobce do země původu v současné době mohl být v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak se všeobecně uznávanou zásadou *non-refoulement*. K tomu zdejší soud přiměřeně odkazuje na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31.
22. Žalovaný se tedy v dalším řízení s ohledem na změnu bezpečnostní situace, ke které zdejší soud přihlédl, přestože nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, zaměří na meritorní posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, a to i s přihlédnutím k závěrům uvedeným v tomto rozsudku výše.
23. Zdejší soud nepředjímá, jak žalovaný žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany meritorně posoudí, jakkoli důvodné obavy z vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu svědčí (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a ve spojení s ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
24. Zdejší soud si je jistě vědom existence prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a také ust. § 6 odst. 4 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, podle kterého *podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve*

věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nicméně to nemůže nic změnit na závěru soudu, že v současné situaci je nutné přihlédnout k nové bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce.

25. Zdejší soud tedy ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť s ohledem na aktuální situaci skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění.
26. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 7 s. ř. s. Žalobce ve věci sice měl plný úspěch, proto by mu jinak náhrada nákladů řízení v zásadě náležela, avšak v tomto případě uspěl pouze na základě výjimečných skutečností, které nastaly až po vydání napadeného rozhodnutí, a tudíž je žalovaný nemohl při svém rozhodování zohlednit. Tuto situaci pak lze nepochybně považovat za důvod zvláštního zřetele hodný, pro který soud může výjimečně náhradu nákladů řízení nepřiznat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 7 Azs 357/2021-23). Žalovaný poté neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 13. dubna 2023

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně